

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Організація і методика аудиту за видами економічної
діяльності**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 6 від 27 грудня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Організація і методика аудиту за видами економічної діяльності
Викладач (-і)	Василюк М.М., д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(066)4653250
E-mail викладача	mariya.vasyliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Організація і методика аудиту за видами економічної діяльності» відноситься до вибіркових економічних дисциплін, які формують фаховий рівень майбутніх фахівців. Вивчення дисципліни передбачає розвиток базових знань з аудиту в умовах ускладнення економічних зв'язків, нових науково-технічних досягнень, появи нових об'єктів господарювання, змін методології та організації аудиту в різних галузях економіки. Програма навчальної дисципліни присвячена вивченню особливостей проведення аудиту галузей будівництві, торгівлі, сільському господарстві, транспорті тощо.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Формування базових знань з особливостей методики аудиту окремих галузей економіки, набуття навичок складання планів і програм, що відображають специфіку фінансово - господарської діяльності торгівлі, сільгоспідприємств, будівництва, автотранспорту та ін.; розвиток економічного мислення студентів, вміння приймати виважені рішення у складних та мінливих економічних умовах, зміни форм контролю і методик вдосконалення нормативних і законодавчих актів. Знання та вміння, набуті при вивченні предмету можуть забезпечити використання у практиці теоретичних знань, самостійно орієнтуватися у питаннях процедурного забезпечення аудиторського процесу контролю різних сфер господарської діяльності.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p><i>Фахові компетентності:</i></p> <p>СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу. СК02. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства. СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків. СК04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.</p>	

СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.

СК06. Використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності.

СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

СК08. Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.

СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

Програмні результати навчання:

ПР06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.

ПР07. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.

ПР09. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР13. Знати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутні послуги з дотриманням вимог професійної етики.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин – дфн/зфн
лекції	16/6
практичні	14/4
самостійна робота	60/80

Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
I	071 Облік і оподаткування	перший	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Кількість годин		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
ТЕМА 1. СУТНІСТЬ І ПРЕДМЕТ АУДИТУ 1.1. Система незалежного аудиту в Україні. Мета та завдання, види аудиту. 1.2. Правові основи аудиторської діяльності в Україні. 1.3. Предмет аудиту. Об'єкти аудиту та їх класифікація.	1	1	8

<p>ТЕМА 2. МЕТА ТА ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ АУДИТУ</p> <p>2.1. Мета та процедури зовнішнього аудиту.</p> <p>2.2. Підготовка і сертифікація аудиторів.</p> <p>2.3. Порядок створення аудиторських фірм. Функціональні завдання та принципи регулювання аудиту.</p> <p>2.4. Права, обов'язки і відповідальність аудиторів та аудиторських фірм.</p>	1	1	4
<p>ТЕМА 3. АУДИТОРСЬКИЙ РИЗИК І ОЦІНЮВАННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ</p> <p>3.1. Сутність та види аудиторського ризику.</p> <p>3.2. Методика визначення аудиторського ризику.</p> <p>3.3. Оцінка помилок і ризику в аудиторській діяльності.</p> <p>3.4. Планування аудиту та аудиторські процедури. Види аудиторських тестів та їх роль у процесі аудиторської перевірки.</p>	2	2	6
<p>ТЕМА 4. АУДИТОРСЬКІ ДОКАЗИ</p> <p>4.1. Аудиторські докази, їх класифікація та вимоги до них.</p> <p>4.2. Процедури отримання аудиторських доказів.</p>	2	1	6
<p>ТЕМА 5. АУДИТ СУБ'ЄКТІВ ТОРГІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <p>5.1. Основні завдання, джерела інформації аудиту операцій з товарами та нормативно-правове забезпечення.</p> <p>5.2. Методика проведення аудиту операцій з товарами та матеріальними запасами. Організація та методика проведення переоцінки товарно-матеріальних цінностей.</p> <p>5.3. Організація аудиту вендінгової діяльності.</p>	2	2	6
<p>ТЕМА 6. МЕТОДИКА АУДИТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ</p> <p>6.1. Аудит витрат на виробництво продукції рослинництва.</p> <p>6.2. Аудит витрат на виробництво продукції тваринництва.</p> <p>6.3. Аудит допоміжних виробництв і обслуговуючих галузей агропромислового комплексу.</p>	2	2	8
<p>ТЕМА 7. МЕТОДИКА АУДИТУ ДІЯЛЬНОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ І ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ</p> <p>7.1. Аудит діяльності будівельних підприємств.</p> <p>7.2. Аудит діяльності транспортних підприємств.</p> <p>7.3. Особливості фінансових розрахунків із замовниками та субпідрядниками у будівництві.</p>	2	2	8
<p>ТЕМА 8. МЕТОДИКА АУДИТУ ДІЯЛЬНОСТІ НЕПРИБУТКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ</p> <p>8.1. Інформаційна база аудиту діяльності неприбуткових організацій.</p> <p>8.2. Аудит цільового використання грантових коштів неприбуткових організацій.</p>	2	2	6
<p>ТЕМА 9. ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <p>9.1. Організація та методика проведення аудиту банківських операцій.</p> <p>9.2. Аудит депозитних операцій та операцій з кредитування юридичних і фізичних осіб.</p>	2	1	8
Разом	16	14	60

6. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>100 балів: залік виставляється на підставі поточних оцінок за всі форми контролю - 50 протягом семестру, 50 за залік.</p> <p>Зараховано – “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>Зараховано – “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>Зараховано – “задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>Незараховано “незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Відповідно до навчального плану, студент виконує дві модульні контрольні роботи. Головна мета – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв’язанні задач студент має детально розписувати результати.</p> <p>Для студентів денної форми навчання передбачено дві модульні контрольні роботи виконані в аудиторії у першому семестрі – на 4 та 8 занятті.</p> <p>Для студентів заочної форми навчання передбачено одну домашню контрольну роботу, яка повинна бути надіслана на електронну пошту викладача за 10 днів до початку сесії.</p>
Практичні заняття	<p>Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Максимальну оцінку 50 балів студент може отримати протягом семестру, 50 балів за залік. Мінімальним допуском до заліку є 25 балів.</p>
Самостійна робота	<p>Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни «Організація і методика аудиту за видами економічної діяльності» складає 60 годин. Студентам пропонується виконання у першому семестрі завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника (https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730). Згідно графіку навчального</p>

процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.

7. Політика курсу

Письмові роботи: студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу.

Академічну заборгованість студент здає відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Вживати їжу та напої під час занять в аудиторії забороняється (крім води або за медичними показаннями).

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил.

Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а "нб" округляється.

Індивідуальні завдання виконуються відповідно до затверджених кафедрою вимогах.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря з зазначенням періоду хвороби).

У студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки, пройшовши онлайнкурс на платформі Prometheus, назва курсів: «Публічні закупівлі: управління та оцінка ефективності» або «Публічні закупівлі: від теорії до практики». Сертифікат потрібно надіслати на електронну адресу: maria.vasyliuk@pnu.edu.ua не пізніше ніж за 5 днів до останнього практичного заняття за розкладом. Приймаються також сертифікати, які підтверджують проходження курсу студентом і на інших платформах неформальної освіти (головне, щоб курс розширював знання з дисципліни «Організація і методика аудиту за видами економічної діяльності»). Попередньо студент повинен погодити коректність обраного курсу (написавши лист на електронну адресу: maria.vasyliuk@pnu.edu.ua).

8. Рекомендована література

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність в Україні: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>

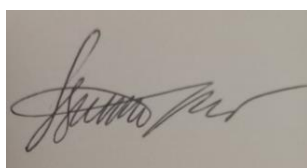
2. Міжнародні стандарти аудиту видання 2016–2017 років: що нового? URL: <https://www.pabu.com.ua/ua/mediacentr-3/profesiini-novyny/863-mizhnarodnistandarty-audytu-vydannia-2016-2017-rokiv-shcho-novoho>

3. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2016-2017 року. URL: <https://www.apu.net.ua/component/content/article/2-uncategorised/1151-miznarodni-standarti-kontrolyu-yakosti-2016-2017>

4. Міжнародний стандарт з управління якістю (МСУЯ) 1 «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг <https://www.mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-audit>

5. Аудит: навчальний посібник / А. О. Баранова, Т. А. Наумова, А.І. Кашперська. – Х.: ХДУХТ, 2017. – 246 с.
6. Рядська В.В., Петраков Я.В. Аудит. Практикум. - К.: ЦУЛ, 2022. - 416 с.
7. Аудит: підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В.І./ Брадул О.М., Шепелюк В.А, Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенюк А.П., Брадул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. - Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. - 324 с.
8. Аудит: навч. посіб. / [С.І. Дерев'янка, Н.П. Кузик, С.О. Олійник, О.М. Ганяйло] - К. : «Центр учбової літератури», 2020. - 380 с.
9. Бержанір І.А. Організація і методика аудиту: навч. посіб. для закладів вищої освіти / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: ВПЦ «Візаві», 2022. 326 с.
10. Бондаренко О.М., Масюк І.І. Методика проведення аудиту, формування та списання дебіторської та кредиторської заборгованості. Щомісячний інформаційно-аналітичний журнал «Економіка. Фінанси. Право». Випуск 7'2020. К.: «Аналітик», 2020. с.10-14.
11. Гончарук Я. А. Аудит: Навч. посіб. / Я. А. Гончарук, В.С. Рудницький. - К. : Знання, 2018. – 443 с.
12. Деєва Н.М. Аудит: навч.-метод. посіб. / Н.М., Деєва, О.І. Дедіков. - К. : ЦУЛ, 2019. –184 с.
13. Облік, аналіз, аудит і оподаткування: навч.-метод. Посібник / А.І.Вергун, Т.В.Косташ, Т.М.Ковальчук, М.А.Проданчук, І.І.Никифорак; за заг. ред. д.е.н., проф. Т.М.Ковальчук. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2020. 520 с.
14. Облік і аудит: навч. посібник / Т.М.Ковальчук, І.І.Никифорак; за ред. Т.М.Ковальчук. Вид. 2-ге, доп. та перероб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 316 с.
15. Облік і аудит: практикум / Укл. Т.М.Ковальчук, І.І.Никифорак. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 148 с.
16. Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т. Аудит: Навч. посібник. Вид. 4-те, перероб. і допов. К.: Алерта. 2020. 852 с.
17. Облік, оподаткування та аудит: навч. посіб. / В.Я. Плаксієнко, Ю.А. Верига, В.А. Кулик, Є.А. Карпенко. К.: Центр учбової літератури. 2019. 509 с. 3.М.Ф. Огійчук, І.І. Рагуліна, І.Т. Новіков Аудит: Навч. посібник. Вид. 4-те, перероб. і допов. Київ: Алерта, 2020. 852 с.
18. Правила роботи закладів (підприємств) громадського харчування: затв. Наказом Міністерства економіки України від 24 липня 2002 р. №219 (зі змін. і доп.) // Ліга: еліт. Закон Copyright: ІАЦ "Ліга". – 2017.
19. Рязанова Н. О. Аудит : навчально-методичний посібник. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 234 с.
20. Яковишина Н. Організаційно-методичні аспекти аудиту продажу й отримання виручки // Економіст. – 2017. - № 3. – С. 54 – 56.
21. Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю. URL : <https://www.apob.org.ua/>.
22. Аудиторська палата України. URL : <https://www.apu.com.ua/>.
23. Міністерство фінансів України. URL : <https://www.mof.gov.ua/uk>.

Викладач

Марія ВАСИЛЮК